

Warszawa, 24 czerwca 2002 r.

Opinia na temat wykonania ustawy budżetowej na 2001 r. w cz. 02 – Kancelaria Sejmu

Dochody

Dochody Kancelarii Sejmu wykonano w kwocie 2.127 tys. zł, wyższej od zaplanowanej o 32,6%. W stosunku do wykonania 2000 r. dochody wzrosły o 5,9%. Zbliżone do planowanych były wpływy z usług, niższe od planowanych (o ponad 20%) wpływy ze sprzedaży wyrobów składników majątkowych. Dochody w tych pozycjach ostatecznie były również mniejsze niż w poprzednim okresie (odpowiednio o 16,7% i 36,0%).

Ponad dwukrotnie wyższe od planowanych okazały się natomiast różne dochody (zob. tabela nr 2 w materiale Kancelarii Sejmu). Pozycja ta zawiera różnego rodzaju rozliczenia z lat ubiegłych, odszkodowania, wpływy z tytułu kar umownych, znaczne kwoty wpłynęły również z tytułu rozliczeń w związku ze zmianą kadencji. Z rozliczenia biur poselskich wpłynęła kwota ponad pięciokrotnie wyższa niż w roku 2000, pojawiły się znaczne wpływy z tytułu niedoborów w wyposażeniu biur poselskich, dwukrotnie wyższe niż w poprzednim roku okazały się też rozliczenia z ZUS. Większość tych dochodów jest trudno przewidywalna, a część z nich ma charakter nadzwyczajny (zwiększone rozliczenia z tytułu zmiany kadencji). Również stosunkowo niewielka skala dochodów Kancelarii Sejmu (i znaczne wewnętrzne zróżnicowanie) powoduje wysoką ich wrażliwość na wpływy nadzwyczajne. Z tych powodów wykonanie dochodów nie budzi zastrzeżeń.

Wydatki

Wydatki Kancelarii Sejmu wykonano w kwocie niższej od przewidzianej w ustawie budżetowej o 34,3 mln zł (o 10,3%) oraz niższej od planu po zmianach o

27,7 mln zł (8,5%). W trakcie roku dokonano zmniejszenia wydatków o 6,6 mln zł (na wynagrodzenia tzw. „R-ki” i parlamentarzystów, pochodne, diety itp.)¹.

Wydatki Kancelarii Sejmu cechowała stosunkowo wysoka dynamika w stosunku do roku 2000, przy czym wzrost ten uwidocznił się w części „poselskiej” - wydatki w części „urzędniczej” zachowały nominalny poziom nieznacznie niższy od wydatków w 2000 r. (zob. tabela poniżej).

Tabela 1. Wydatki Kancelarii Sejmu w latach 1999 – 2001 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	1999	2000	2001			wyko- nanie/ plan	wykona- nie/ plan po zm.	Dynamika		Dynamika realnie*	
	wykonanie		plan	plan po zmianach	wykonanie			2000	2001	2000	2001
Ogółem ¹⁾	247 456	268 634	332 625	325 983	298 302	89,7%	91,5%	108,6%	111,0%	98,6%	105,3%
Kancelaria	124 305	136 960	146 242	147 585	136 218	93,1%	92,3%	110,2%	99,5%	100,1%	94,3%
Posłowie	123 151	131 674	186 383	178 398	162 084	87,0%	90,9%	106,9%	123,1%	97,1%	116,7%

Źródło: Informacje Kancelarii Sejmu i NIK o wykonaniu budżetu za lata 1999 – 2001, obliczenia własne

* Deflator – wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 110,1% w 2000 r. i 105,5% w 2001 r.

¹⁾ z uwzględnieniem wydatków niewygasających

Wydatki w 2001 r. realizowane były w dwóch rozdziałach – „Integracja z Unią Europejską” (wyodrębniony po raz pierwszy) oraz „Urzędy naczelných organów władzy, kontroli i ochrony prawa...”. Wydatki na integrację z UE (głównie przeznaczone na podróże zagraniczne) okazały się kilkukrotnie niższe niż zaplanowano (zob. tabela 1 w materiale Kancelarii Sejmu). Wyjaśnienie tak niskiego wykonania znajdujemy w „Informacji...” NIK² (wskazuje się tam na takie przyczyny jak zmiana kadencji Sejmu, późne ukonstytuowanie się Komisji Europejskiej oraz odstąpienie od wcześniej zaplanowanych wyjazdów).

Wydatki w rozdziale 75101 (Urzędy naczelných organów władzy...) zrealizowano w kwocie niższej od planu po zmianach o 8,1%. Niższe od planowanego wykonanie wydatków jest w ostatnich latach zjawiskiem powtarzalnym³. W jakimś stopniu jest to zrozumiałe, zwłaszcza w zakresie wydatków

¹ Środki te przeniesiono do rezerw celowych. Utworzona z nich rezerwa poz. 73 – dotacje dla gmin na dofinansowanie budowy gimnazjów – ostatecznie nie została uruchomiona.

² Zob. Informacja o kontroli wykonania budżetu państwa w 2001 r., cz. 02, Kancelaria Sejmu, Nr ewid. 101/2002/P01022/KBF, str. 11.

³ W 1997 r. wydatki ogółem były niższe od planowanych o 9,8%, w 1998 – o 7,5%, w 1999 – o 6,8%, w 2000 r. – o 7,1%.

„poselskich” (w przypadku najwyższego organu w państwie konieczne jest zapewnienie środków na maksymalnym, a nie minimalnym prawdopodobnym poziomie). Jednak również w części „kancelaryjnej”⁴ niektóre pozycje wykonano znacznie poniżej od planu. Tam, gdzie wydatki są dzięki temu niższe niż w poprzednim roku (tak jest w przypadku wydatków na zakup towarów i usług – wykonano je na poziomie nominalnie o 1,1%, a realnie o 6,3% niższym od wykonania w poprzednim okresie⁵), można mówić o działaniach oszczędnościowych. Jednak np. w przypadku wydatków na pochodne - wykonano je w części kancelaryjnej na poziomie o 18,3% niższym od planu po zmianach, przy prawie stuprocentowym wykonaniu wydatków na wynagrodzenia - przyczyny tkwią raczej w sposobie planowania⁶. Dynamikę wydatków w poszczególnych grupach paragrafów (rozdz. 75100 i 75101 łącznie) przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Wydatki Kancelarii Sejmu w grupach paragrafów w latach 1999 – 2001 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		Dynamika realnie*	
	1999	2000	2001	2000	2001	2000	2001
Świadczenia¹⁾	12 071	11 742	12 801	97,3%	109,0%	88,4%	103,3%
Kancelaria ¹⁾	268	301	287	112,3%	95,3%	102,0%	90,4%
Posłowie ¹⁾	11 803	11 441	12 514	96,9%	109,4%	88,0%	103,7%
Wydatki bieżące¹⁾	216 125	236 142	273 780	109,3%	115,9%	99,2%	109,9%
Kancelaria ¹⁾	107 313	115 909	124 210	108,0%	107,2%	98,1%	101,6%
Posłowie ¹⁾	108 812	120 233	149 570	110,5%	124,4%	100,4%	117,9%
Wydatki majątkowe²⁾	19 260	20 750	11 721	107,7%	56,5%	97,9%	53,5%
Kancelaria	16 724	20 750	11 721	124,1%	56,5%	112,7%	53,5%
Posłowie	2 536	x	x	x	x	x	x

Źródło: Informacje Kancelarii Sejmu i NIK o wykonaniu budżetu za lata 1999 – 2001, obliczenia własne

* Deflator – wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 110,1% w 2000 r. i 105,5% w 2001 r.

¹⁾ Ze świadczeń w 2001 r. wyłączono wydatki na umowy zlecenia klasyfikowane tam przez 5 miesięcy 2001 r. (w kwocie 1.343 tys. zł dla Kancelarii oraz 4 tys. zł dla części poselskiej) i włączono je do wydatków bieżących.

²⁾ łącznie z wydatkami niewygasającymi.

Największy udział w wydatkach ogółem mają wydatki bieżące (prawie 92%).

W porównaniu z poprzednim okresem w tej grupie zwracają uwagę:

⁴ Zob. tabela (załącznik) nr 1 w materiale Kancelarii oraz tabela na str. 12 – 13 „Informacji...” NIK.

⁵ Z uwzględnieniem wydatków na umowy-zlecenia klasyfikowanych przez część roku w świadczeniach.

⁶ Może to być spowodowane np. nieuwzględnieniem tzw. efektu trzydziestokrotności (ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe do trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia – zob. art. 19 ust. 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.).

- wysoki wzrost wydatków na wynagrodzenia poselskie (o 30,8%), co wynikało ze zmiany kadencji (zwiększonej liczby wypłat w okresie „międzykadencyjnym”, konieczności wypłacenia odpraw). Wydatki na wynagrodzenia w Kancelarii Sejmu wzrosły o 11,4%;
- wysoki wzrost wydatków na zakupy towarów i usług w ramach świadczeń poselskich (o 23%). Po części mógł mieć on związek ze zmianą kadencji (choć również w poprzednim roku wydatki w tej pozycji zwiększyły się o 25%). Wynikało to głównie z prawie siedmiokrotnego wzrostu wydatków na zakup wyposażenia do biur poselskich, konieczności przeprowadzenia remontów biur poselskich oraz wzrostu wydatków na podróże krajowe (o 30%). W tej ostatniej pozycji główną przyczyną zwiększenia były wydatki na przeloty LOT-em (wzrosły aż o 42%). Wydatki na podróże zagraniczne ograniczono natomiast prawie o połowę. W części „kancelaryjnej” wydatki na zakup towarów i usług - jak wspomniano wyżej – ograniczono do poziomu nieco niższego od wykonanego w poprzednim okresie;
- umiarkowany (w granicach inflacji) wzrost pozostałych wydatków bieżących w Kancelarii (o 4,3%) oraz wysoka dynamika tych wydatków w części „poselskiej” (wzrost o 16,8%). W wydatkach tych po stronie poselskiej większą część (ponad 20% wydatków ogółem w cz. 02) stanowiły wydatki funduszu dyspozycyjnego. Były one przeznaczone głównie na utrzymanie biur poselskich - a wzrosły o 16,9%. W części kancelaryjnej (gdzie finansowane są m.in. potrzeby „R-ki” Kancelarii i Sejmu, biur, a także wydatki nadzwyczajne na ankietów i pełnomocników związane ze zmianą kadencji) wydatki funduszu dyspozycyjnego wzrosły o 19%. Jednak po odliczeniu wydatków związanych ze zmianą kadencji kwota wydana w 2001 r. porównywalna jest z kwotą wydaną w poprzednim okresie (wzrost wynosi 2,5%).

Wydatki na świadczenia (o niewielkim, 4% udziale w wydatkach ogółem) wzrosły o 9%⁷. W większej części przeznaczone były one na diety poselskie. Ograniczono natomiast znacznie (prawie o połowę) w porównaniu z poprzednim

---

⁷ Po wyłączeniu w 2001r. dla zachowania porównywalności wydatków na umowy – zlecenia.

okresem wydatki majątkowe. W ich ramach największe pozycje to zakup urządzeń i okablowania do systemu głosowań w Sali Posiedzeń, zakup sprzętu informatycznego oraz klimatyzacji do pokoi hotelowych (zob. str. 20 – 22 materiału Kancelarii). Kancelaria dysponowała również wydatkami inwestycyjnymi przeniesionymi z 2000 r. w kwocie 3.760 tys. złotych. Zadania przewidziane w planie zostały zrealizowane w wyznaczonych terminach (w I kwartale 2001 r.), a niższe o 14,4% wykorzystanie środków przeniesionych było efektem obniżenia kosztów realizacji inwestycji.

W 2001 r. przeciętne zatrudnienie w Kancelarii Sejmu wyniosło 1.165 etatów (wzrosło o 11). W stosunku do planowanego poziomu zatrudnienia nie wykorzystano 5 etatów. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, łącznie z „R-ką”) wyniosło 4.858 zł i zwiększyło się o 10,4% (realnie o 4,7%)⁸.

Podsumowanie

- strona dochodowa wykonania budżetu Kancelarii Sejmu nie budzi zastrzeżeń;
- w części przeznaczonej na funkcjonowanie komórek organizacyjnych Kancelarii zmniejszyły się nominalnie i realnie wydatki ogółem – głównie ze względu na ograniczenie wydatków majątkowych oraz administracyjno - rzeczowych wydatków bieżących;
- wydatki na świadczenia poselskie znacznie wzrosły – w pewnym stopniu było to związane ze zmianą kadencji, choć nie zawsze wyodrębnienie wydatków nadzwyczajnych jest możliwe (np. w przypadku podróży krajowych);
- jakkolwiek planowanie wydatków z pewnym zapasem usprawiedliwione jest specyfiką Sejmu, to jednak należy przeanalizować sposób kalkulowania niektórych przeszacowanych pozycji (pochodnych);

---

⁸ Zob. NIK, Informacja o kontroli wykonania budżetu państwa w 2001 r., cz. 02, Kancelaria Sejmu, str. 18 -19.

- NIK – podobnie jak w roku poprzednim - pozytywnie oceniła wykonanie budżetu Kancelarii Sejmu, stwierdzając jedynie nieznaczne uchybienia.

Sporządził:

Paweł Zołoteńki